

допомогою монографічної статистичної моделі відокремлено слабкий «ланцюг» серед інституціональних одиниць й опрацьовані методи експертної оцінки для визначення суспільної думки про владу та її інституціональних одиниць.

У процесі дослідження використані прийоми статистичного аналізу, групування, визначенні абсолютні і відносні величини, використані методи математичної статистики, а також методи статистичного моделювання, графічні, ранжування тощо.

Безумовно, критерієм оцінки діяльності влади є зростання рівня життя, захист прав і свобод громадян, безпека держави і територіальна цілісність.

Опрацьовані методи можна використовувати при визначенні діяльності (роботи окремих керівників) територіальних громад, адміністративного району, області з метою раціонального використання бюджетних асигнувань з централізованого і місцевого бюджету.

Інститут – це окрема структура за своїми правами, обов'язками, а також має законотворчу діяльність щодо розпорядження і керування об'єктом і суб'єктом економічної діяльності.

Інституціоналізм – один із напрямів економічної думки, об'єктом дослідження якого є низка інститутів, які відіграють вирішальну роль в соціально-економічній політиці країни.

Соціально-економічна ефективність – це інтегрований показник, якій можливо визначити тільки використанням різних методів і прийомів за одним критерієм. Тому для дослідження предмету даної наукової роботи обрана монографічна економіко-статистична модель багатфакторного аналізу.

На підставі проведеного дослідження доведено необхідність впровадження багатфакторної економіко-статистичної моделі для вивчення складних соціально-економічних явищ. Методологія обраної моделі і розрахунки свідчать про велику вірогідність і вплив обраних факторів на досліджуване соціально-економічне явище в системі Міністерства внутрішніх справ.

Одержано 17.04.2018

УДК 331.56(477)

Світлана Дмитрівна БАРВІНОК,

студентка Ф-6-ПДдср-17-3 ХНУВС

Науковий керівник: професор кафедри економіки та фінансів

факультету № 6 ХНУВС доктор економічних наук, професор Садиков М. А.

СУЧАСНИЙ СТАН БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ

За даними ООН, сьогодні в світі кожний третій працездатний не має роботи взагалі або має випадковий чи сезонний заробіток (750 млн чол.). Тому безробіття є центральною соціальною проблемою сучасного суспільства.

Безробітні у визначенні Міжнародної організації праці (МОП) – особи у віці 15–70 років (zareєстровані та незареєстровані в державній службі зайнятості), які одночасно задовольняють трьома умовам:

- не мали роботи (прибуткового заняття);
- активно шукали роботу або намагались організувати власну справу впродовж останніх 4-х тижнів, що передували опитуванню;
- готові приступити до роботи впродовж двох найближчих тижнів.

Безробіття не може бути доцільним ні в економічному, ні в соціальному плані, оскільки його зростання створює цілий комплекс проблем: скорочується купівельна спроможність населення, бюджет втрачає платників податків, підприємство – персонал. Зростають ризик соціального напруження, додаткові витрати на підтримку безробітних.

Безробіття вважається, з одного боку, важливим стимулятором активності працюючого населення, а з іншого – великим суспільним лихом. Всі країни світу прикладають багато зусиль для подолання безробіття, але жодній ще не вдалося ліквідувати його повністю. Взагалі експерти Міжнародної організації праці вважають, що найближчими роками в середньому в світі рівень безробіття досягне 10 % і повністю ліквідувати його не зможе жодна країна.

Аналіз: Причиною такого розповсюдженого явища, як безробіття, є неефективність використання робочої сили в минулому і відсутність економічних умов, які б дали змогу людям застосовувати свої навички у продуктивній роботі за пристойну плату. Саме тому це явище є як економічною, так і соціальною проблемою. Особливої уваги потребують питання щодо дотримання принципів гідної праці, гарантування соціального захисту, дотримання загальних прав людини в соціально-трудовій сфері, упорядкування міжнародних міграційних потоків. З одного боку, безробіття вважається важливим стимулятором активності працюючого населення, а з іншого – великою суспільною проблемою. Стан ринку праці та тенденція до зростання числа безробітних свідчать про потребу прийняття термінових заходів, необхідних для вирішення проблеми зайнятості та створення робочих місць. Про сучасний стан ринку праці свідчать дані Державної служби статистики України (табл. 1).

Таблиця 1

Рівень безробіття в Україні за 2017 р.

2017	Чисельність, тис. осіб	Економічне активне населення, тис. осіб	Заняте населення, тис. осіб	У т. ч. безробітне, тис. осіб *	Рівень безробіття, %	Зареєстрована безробітних, тис. осіб
I квартал	42522,8	17012,5	15226,1	1786,4	10,5	422,4
II квартал	42467,0	17151,5	15442,1	1709,4	10,0	393,7

За даними Державної служби статистики, у I-ому півріччі 2017 року рівень зайнятості серед осіб у віці 25-29 років становив 69,0 % та був вищим, ніж в середньому серед всіх вікових груп (56,0 %), а серед осіб віком 15–24 роки цей показник склав лише 28,5 %. Рівень безробіття, визначений за методологією Міжнародної організації праці (МОП) серед молоді у віці 25-29 років у I півріччі 2017 року становив 11,4 %. Серед осіб у віці 15–24 роки цей показник становив 17,8 % та був майже удвічі вищий, ніж цей показник серед всіх вікових груп. Високий рівень безробіття обумовлений тим, що значна частина молодих людей не має необхідних професійних навичок і досвіду роботи. У середньому по країнах ЄС рівень безробіття серед молоді у віці 15–24 роки становив 16,9 %. Відповідно до Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», до молоді відносяться громадяни України віком від 14 до 35 років. Протягом січня-серпня 2017 року статус безробітного у державній службі зайнятості мали 327,4 тис. осіб у віці до 35 років. Серед безробітних у віці до 35 років, зареєстрованих у державній службі зайнятості, які мали професійний досвід, 22 % раніше працювали в оптовій та роздрібній торгівлі та ремонті автотранспортних засобів; 21 % у сфері державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування; 13 % – у переробній промисловості; 10 % – у сільському, лісовому та рибному господарстві. Для молоді, яка звертається до державної служби зайнятості, здійснюються заходи сприяння зайнятості населення: надання інформаційних, консультаційних та профорієнтаційних послуг, створення банку вакансій та пошук підходящої роботи, сприяння в працевлаштуванні громадян, у тому числі шляхом організації підприємницької діяльності, організація професійної 2 підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації безробітних, організація і фінансування громадських робіт, виплата допомоги по безробіттю. За сприянням державної служби зайнятості у січні-серпні 2017 року знайшли роботу 208,0 тис. молодих громадян, що на 3 % більше, ніж у відповідному періоді минулого року, зокрема, кожен другий з них був працевлаштований оперативним до набуття статусу безробітного. З метою професійного самовизначення, підвищення якості та конкурентоспроможності національних кадрів, збалансування ринку праці та ринку освітніх послуг, профілактики безробіття, державна служба зайнятості надає профінформаційні та профконсультаційні послуги. Профорієнтаційними послугами у січні-серпні 2017 року було охоплено 307,1 тис. безробітних з числа молоді та 597,3 тис. осіб, які навчаються в різних навчальних закладах. З метою максимального наближення професійних навичок громадян, що шукають роботу до потреб роботодавців, розширення їх компетенцій та підвищення конкурентоспроможності державною службою зайнятості протягом січня-серпня 2017 року здійснено професійне навчання на замовлення роботодавців 42,8 тис. безробітних, у віці до 35 років. Протягом січня-серпня 2017 року до громадських та інших робіт тимчасового характеру було залучено 46,9 тис. осіб [1].

Висновки. Аналізуючи сучасний стан безробіття, визначено, що проблема безробіття є ключовим питанням у ринковій економіці, і якщо його не вирішувати, то неможливо налагодити ефективну діяльність економіки і рівень безробіття буде зростати. Можна виділити основні напрями його подолання: підвищення добробуту за рахунок особистого трудового внеску, підприємництва та ділової активності; надання відповідної допомоги по безробіттю, збереження робочих місць та перепідготовка осіб, які втратили роботу; проведення ґрунтовної пенсійної реформи; сприяння всебічному державному захисту інтелектуального потенціалу суспільства; проведення спеціальних ярмарків праці для навчальних закладів з метою працевлаштування випускників; розширення досвіду організації зустрічей із роботодавцями та колишніми безробітними, які успішно знайшли роботу чи заснували власний бізнес; посилення координації міжнародної діяльності в частині інформаційного обміну з питань зайнятості; забезпечення стабільного фінансування та державної підтримки розвитку духовної сфери, освіти, науки і культури. Пожвавлення економічної діяльності, збільшення обсягів інвестиційних вкладень у розвиток малого підприємництва позитивно впливатимуть на створення нових робочих місць і сприятимуть зростанню рівня зайнятості населення. Більш ефективному використанню наявних та створенню додаткових робочих місць сприятиме впровадження нового для України стандарту – мінімальної погодинної заробітної плати. Матиме позитивний вплив стратегія формування державного замовлення на підготовку кадрів для галузей економіки. Отже, для вирішення проблем безробіття треба докорінно змінювати політику зайнятості. Не можна сьогодні пасивно стримувати безробіття. Тільки цілеспрямоване активне підвищення рівня зайнятості населення на діючих і на знову створюваних високоефективних робочих місцях допоможе вивести економіку з глухого кута, дати простір розвитку ринкових і соціальних перспектив. Тому дослідження цього питання є основним у пошуку шляхів поліпшення подолання безробіття. Необхідністю сьогодні є залучення більше молоді, так як саме вона володіє новітніми технологіями на сучасному рівні; має завжди цікаві ідеї, які зможуть підняти економіку на новий рівень.

Список бібліографічних посилань

1. Варналій А. О., Самоусенкова О. В. Аналіз динаміки рівня безробіття в Україні. Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : зб. наук. студент. пр. Вип. 3, ч. I. Одеса : ОНЕУ, 2017. С. 9–96. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6557/1/Аналіз%20динаміки%20рівня%20безробіття%20в%20Україні.PDF> (дата звернення: 10.04.2018).

Одержано 17.04.2018

